

TIDNINGEN SLÄKTDATA

Medlemsblad för Föreningen SLÄKTDATA

Nr 3 2001

Allan Palmgren, Björn Bergdahl och Charlotte Börjesson i Föreningen Släktdatas monter.

Dagar för släktforskare

Blod är tjockare än vatten

Evangeline Andersons rötter

Upphovsrätt - viktigt att iakttaga

Så här använder du datorn till dina fotografier

Blod är tjockare än vatten

Så lyder en gammal sentens, återfunnen i nedtecknad form redan 1640. Och även om det förr - i ett mindre sekulariserat samhälle - kunde kännas naturligare att ta till sig dess budskap så äger den alltså här och var sin fulla giltighet. Med jämna mellanrum debatteras nuförtiden den svårösta frågan om barns tvångsmässiga skiljande från sina föräldrar. Några situationer som utspelade sig i början av 80-talet och då gav eko i omvärlden har etsat sig fast i mitt minne. Två välkända TV-reportrar, Annika Hagström och Birgitta Sandstedt, ville den gången oberoende av varandra i det visuella mediet fånga de känslostormar som olika sociala ingripanden hade rivit upp inom berörda barnfamiljer. Eftersom tematiken blev hårt kritiserad i Svenska Dagbladet kände jag behov av att inlägga en gensaga.

Min artikel blev aldrig införd. Tidningens redaktionschef fordrade - säkerligen med rätta - att den skulle undertecknas med eget namn. Det räckte alltså inte att jag signerade den med "En som tjänat rättssväsendet i 18 år ", vilket jag som längst kunde tänka mig. Även om mycket och mycket i dag är annorlunda så förekommer likafullt nu som tidigare att barn genom samhällets tvångsåtgärder skiljs från sina föräldrar; de ofrivilliga separationerna lär snarare ha ökat i antal. Artikeln har kanske därför fortfarande - åtminstone ur släktbandsmässig synvinkel - någonting att säga. Här följer den.

I sin lördagskrönika med rubriken "Klappjakt på svensk socialvård" gick Kerstin Hallert till attack mot programledningen för två TV-inslag, vilka under den gångna veckan skildrat barns omhändertagande i olika situationer. Förtvivlade människor som på ett eller annat sätt berövats vården om sina barn hade i programmen fått komma till tals och ge sin syn på vad de uppfattade som en veritabel hetsjakt från samhällets sida. Krönikören hoppades att tittarna i framtiden skulle förskonas från denna typ av kloakjournalistik. Redan samma dag som SvD:s läsare kunde ta del av hennes förhoppning gick sändningarna i repris.

I ett av de omskrivna programmen såg vi bl. a. en fyraårig barnmamman, som i flykt undan samhället sällat sig till maranatarörelsen. Under Arne Imsens beskärm förde hon

ett kringflackande liv tillsammans med sina barn. De tre äldsta hade fadern tilldömts vårdnaden om, det yngsta var nyfött och bröstnäst. Stora polisuppbåd hade iscensatts för att verkställa vårdnadsdomen men alla försök hade kommit på skam. Det andra inslaget handlade till stor del om en kvinna som under sannolikt mycket uppslitande former fråntagits sina barn, omhändertagna för vård. Ingripandet påstods emanera ur en begäran om socialbidrag, varvid både moderns hemförhållanden och hennes 'avvikande samhällssyn' kom att skärskådas. Modern var förbjuden att besöka barnen.

Kerstin Hallerts vämjelse över rapporteringen grundas dels på avsaknaden av utrymme för experternas, de vederhäftiga instansernas synpunkter i de enskilda fallen, dels på den trygga förvisningen att rättssystemet åtminstone i slutändan tillgodoser de intressen som är värda att beakta. Något opåkallat harmsen eller ironiserande över att de i inslaget utpekade socialarbetarna varit kvinnor, vilka alltså gjort bort sig, är krönikören särskilt indignerad över att socialtjänstemannakåren genom televisionens medverkan fått klä skott för så mycket förakt och "billiga poänger" som sändningarna visat prov på. Enligt hennes mening kan en angelägen debatt om socialvårdens mål och medel inte komma till stånd med de karikatyrer som televisionen nedlåter sig till.

Så framför en visserligen förargad men ändå bekymmersfri människa i ett brett forum sin uppfattning, en kvinna som uppenbarligen lever på livets solsida - ljusår ifrån den bitterhet och destruktivitet som frodas i de sociala träskan. Kerstin Hallert, som många gånger underhållande och med träffsäker blick återgivit olika programinslag, tycks hysa god tillit till samhällets funktioner, inte minst rättssväsendets förmåga. Detta är bra. Det utgör i själva verket en förutsättning för ett harmoniskt liv och är en av drivkrafterna bakom allt framgångsrikt arbete.

Vad som tillhör god publicistisk sed, vare sig det nu gäller televisionen eller tidningskrönikor, är andra bättre skickade att avgöra. Det är krönikörens förkastelsedom över mänskliga öden, sådana de framställs, som gör det så angeläget att inte släppa frågan hur tragedier

såsom de belysta, utan varje skyddsvärde, kan utspela sig, hur allt kan gå så snett. Och krönikören är säkert inte ensam i sin cynism. Den delas förmodligen av merparten människor som aldrig har behövt tänka tanken att genom varierande samhällspådrag tvingas skiljas från sina barn.

I likhet med krönikören kan givetvis sägas att många av uttalandena i programinslagen raskt nog antog karaktären av någon högsta sanning, hur värdeladdade omdömena än var. Likaså tyckte man sig märka hur hjälteglorian spirade från pastor Imsens ännu. Men alldeles oavsett programmets slagsida och det eventuella bisyftet - att stilla publikens sensationshunger - frågar man sig vad som driver människor i vår möjligen blott skenbara välfärd att med vilka medel och till vad pris som helst sätta sig över lag och myndigheters bud. Några få söker offentlighetens ljus och blottlägger där hela sitt jag, sin sociala misär och sina åsikter om tillvarons begränsningar under samhällsoket. Att dessa människor känner bitterhet eller hat mot myndigheterna går inte att ta miste på. De har helt enkelt förlorat tron på samhället, miste en livsviktig plattform att stå på. Liknande känslor uppfyller säkert många andra som i det tysta förtvinnar, döms till sjukhusvård eller drivs till självmord.

Förmodligen förekommer också inom andra samhällssektorer verkliga eller förmänta övergrepp som försätter de utsatta i liknande omständigheter. Men något så traumatiskt, integritetskränkande och förödmjukande som att med tvång berövas sina barn söker nog sin like. Det är från dessa utgångspunkter som de båda programmen skall ses som värdefulla inlägg i debatten om socialvårdens riktlinjer och styrmedel.

För bara några år sedan uttalade de makthavande att en släktrelaterad miljö alltid var att eftersträva när barn måste omplaceras. Om denna intention har omsatts i praktisk verksamhet låter jag vara osagt, men det kan tyckas tämligen naturligt att ett familjehem med biologisk anknytning till endera av barnets föräldrar alltid är att föredra framför ett annat hem med kanske helt skilda värderingar eller idéer i fråga om uppfostran etc.

Hans Hjortsjö

SLÄKTDATA

Är en ideell förening för släkt- och datorintresserade. Föreningen bildades 1989.

Föreningen verkar för att sprida information om såväl släktforskning som datorteknik för densamma. Föreningen verkar också för att framställa dataregister över födda, vigda, döda till låg kostnad.

Föreningen upptar medlemmar från hela Sverige och övriga nordiska länder.

Styrelsemedlemmarna finns upptagna på denna sida.

Medlemsavgiften är 125 kr per år och inkluderar *Tidningen SLÄKTDATA*.

Prenumerationsavgiften för *Tidningen SLÄKTDATA* är 125 kr per år.

Medlemsavgiften/prenumerationsavgiften betalas till föreningens
postgiro 410 40 40 – 3

Föreningens adress är:
SLÄKTDATA
c/o Gösta Dryselius
Nedergårdsgatan 18
416 54 GÖTEBORG
gostad@algonet.se

Internet

Föreningens hemsida:
<http://www.slaktdata.org>

Tidningen SLÄKTDATA utkommer med fyra nummer per år. Bidrag i form av artiklar, notiser och tips är välkomna. Redaktionskommittén förbehåller sig rätten att redigera insänt material. Privata annonser och upplysningar tas in gratis i mån av plats.

Nästa manusstopp

1 november 2001

Nästa medlemsmöte hålles

Lördagen den 13 oktober kl. 11.00

På IOGT-NTOs Nordengården,
Stockholmsgatan 16, Göteborg

ISSN 1102-7894

Styrelse för SLÄKTDATA 2000-2001

Ordförande Hans Hjortsjö
hans.hjortsjo@hgg.dom.se

Vice ordförande Björn Bergdahl
bjorn@ibbab.se

Sekreterare Håkan Hansson
hakan@scansigma.se

Kassör, red. led. Gösta Dryselius
gostad@algonet.se

Ledamot och Tidningsmakare Charlotte Börjesson
charlotte.borjesson@telia.com

Suppleant Kent Edvinsson

Suppleant Björn Jönsson

Redaktionsled. Lars Hellgren
lars.hellgren@mbox300.swipnet.se

Redaktionsled. Per Liljeström
per.lilje@swipnet.se

Åkraberg
430 22 Väröbacka
Telefon 0340 – 66 04 01
Tel. arb 031 – 701 12 60

Hällesås 6452
427 51 Billdal
Telefon 031 – 91 07 87
Fax 031 – 91 14 14

Uppegårdsvägen 1
426 69 Västra Frölunda
Telefon 031 – 29 75 71
Fax 031 – 29 75 71

Nedergårdsgatan 18
416 54 Göteborg
Telefon 031 – 84 34 08
Fax 031 – 84 34 08

Tenorgatan 8
421 38 Västra Frölunda
Telefon 031 – 47 80 93

Blacktjärnsgatan 5b
416 78 Göteborg
Telefon 031 - 21 15 59

Hästhovsgatan 12
416 54 Göteborg
Telefon 031 - 21 66 34

Sparvvägen 7
434 96 Kungsbacka
Telefon 0300 – 213 33

Vänskapen 3 e
443 34 Lerum
Telefon 0302 – 131 91
Fax 0302 – 131 91

Ring innan Du faxar – faxen kan vara fränkopplad!

Innehåll

Blod är tjockare än vatten	2
Evangeline Andersons rötter	4
Upphovsrätt - viktigt att iakttaga	9
Så här använder du datorn till dina fotografier	10
Dagar för släktforskare	12
Nya register i Släktdatas arkiv	15
Årsmöte	16

Evangeline Andersons rötter

Av Lars Hellgren

Vid sökandet efter en försvunnen släkting i USA fick jag hjälp av en kvinna i Seattle och jag erbjöd mig att i gengäld hjälpa henne att finna sin släkt i Sverige. Jag tänkte mig en sökning på emigrantskivan och sedan några volymer från SVAR. Så blev det inte utan det utvecklade sig till ett mycket intressant sökande med trevliga kontakter och oväntade händelser. Det hela är en solskenshistoria som inte hade varit möjlig utan alla hjälpsamma människor. Dessutom hade den knappast varit möjlig utan Internet och e-post. Men jag skall ta det ifrån början.

Internetkontakt

Det hela började med att jag i september 2000 i mitt sökande efter en försvunnen släkting på websajten GenForum bland alla inlägg valde Evangeline Anderson, eller Van som hon kallar sig. På den webbsida där hon presenterade sig såg jag att hon förutom den släkt jag sökte även hade intressen i Sverige så jag skrev att om det var något jag kunde hjälpa henne med så gjorde jag det gärna. Jag fick ett långt och entusiastiskt svar där hon dels ordnade med den kontakt som löste mitt problem och dels berättade hon om sig själv att båda hennes fars föräldrar var födda i Sverige och att hon hade träffat dem ofta när hon var barn. Nu är Van 74. En önskan hon hade var att innan hon blev för gammal för att orka så ville hon besöka platsen där hennes farmor var född.

Van är en mycket aktiv kvinna och förutom sitt arbete som fastighetsmäklare undervisar hon om fast egendom ett par kvällar i veckan. Dessutom är hon aktiv i den nationella sammanslutningen av fastighetsmäklare i USA. Hennes man dog 1976.

Farföräldrarna

I sitt nästa mail berättade Van att både hennes farmor och farfar var födda i Sverige och att det enda datum hon kände till var att hennes farföräldrar gifte sig i Stillwater, Minnesota 1889. Hennes farmors namn var Olga Charlotte Swanson och hon gifte sig med farfadern Charles Conrad Peterson, som var son till Brigitte Olesson och Peter Louis Anderson. Hennes farfar var född i Striberg nära Nora. Hennes farmors far och okända hustru hade

barnen Olga, Anne, Clara, Julia och Axel. Van hade inte kunnat få reda på när de kom till USA men de var "alla där" när farföräldrarna gifte sig 1889. Lite längre ner i brevet skrev hon att farmoderns far hette Nels. Namnet på sin farmors mor visste hon inte. Det faktum att grandmother och grandfather kan betyda både farmor och mormor respektive farfar och morfar underlättar inte precis! Som synes fanns det vissa luckor i informationen jag fick och i mitt nästa mail bad jag om födelsedatum för så många som möjligt och då i synnerhet för Charles Conrad Peterson som ju skulle vara född i Striberg, samt hennes farmors fars namn förutom Nels.

Svaret jag fick gav ytterligare kött på benen och jag fick nu veta att farmors far Nels hette Nels P. Svenson (Swanson) samt att farfars far Peter Anderson hade blivit föräldralös när han var liten. Farfadern och dennes syskon Robert, Wilhelm, Mary och Eric var alla födda i Sverige. Hon nämnde nu sin farmors mor som Christine Olesson "eller kanske Olesdatter". Hon berättade nu att hon fyllt år för några dagar sedan och att hennes son hade givit henne en resa till Sverige i present, så nu skulle det bli av.

Sökandet börjar

Jag började mitt sökande med att besöka Landsarkivet i Göteborg och leta på Emigrantskivan. Där sökte jag på alla namn jag fått och dessutom alla tänkbara varianter av namnen, t ex Carl Conrad, Karl Konrad osv. Jag fann en Carl Conr. Pettersson från Svennevad som inte ligger alltför långt från Nora. Jag skickade ett mail till Van och berättade om mitt resultat. Samtidigt föreslog jag att hon skulle kontakta

American-Swedish Institute i Minneapolis och Courthouse i Stillwater samt några andra ställen och där fråga efter uppgifter om familjerna. I sitt svar frågade Van om syskonens namn också fanns tillsammans med Carl Conr. En bra fråga! De borde ha funnits där också eftersom familjerna brukar finnas samlade! Men det gjorde de inte.

Napp i Nora

Jag hade ungefär samtidigt beställt mikrokort från SVAR för Striberg. Detta var inte så lätt eftersom Nora bergsförsamling är mycket stor och uppdelad i flera böcker. Men jag hade tur! Jag fann en familj som stämde till största delen. Det var alltså inte den Carl Conr. jag hittat på emigrantskivan. Den här familjen bestod av Peter Andersson, född 4 december 1836 i Järnboås och gift med Britta Kristina Olsdotter, född 18 januari 1839 i Nora bergsförsamling. De hade barnen Per, Lars Erik och Karl födda i Pershyttan samt Wilhelm och Maria födda i Striberget. En kontroll i födelseboken visade att Karl var döpt till Karl och inget annat. Conrad var uppenbarligen taget i USA där man ju nästan alltid har ett andranamn som skrivs med initialen när namnet uppges. Detsamma gällde hans far som hon ju uppgav hette Peter Louis Anderson. Och sonen Per ändrade uppenbarligen sitt namn till Robert. Jag skrev in uppgifterna och fick ett upphetsat svar att hon var helt övertygad om att jag hittat rätt familj.

Härifrån var det ju bara att följa släkten bakåt. Detta gjorde jag och konstaterade snart att Peter eller Per som han oftast skrevs var född utom äktenskap och att modern dog när han var 12 år. Han hade också

Göteborgs hamn med Tull- och packhuset och emigrantfartyg på älven.

(Vykort.)

en sex år äldre halvbror som hette Erik Håkansson. Fäderna var som vanligt okända. Att halvbrodern kallades Håkansson och Per sedermera kallades Andersson tyder ju på att detta var deras faders förnamn. Modern var född i Hjulsjö socken men eftersom inget födelsedatum fanns för henne i husförhörlängderna och det fanns tre möjliga med namnet Anna och det dessutom fattades några sidor i födelseboken så var det stopp där för tillfället.

Under tiden jag forskat fram dessa uppgifter hade Van skrivit till diverse inrättningar i USA för att få dödsattester och vigselattester för att på så sätt kanske få reda på uppgifter som kunde underlätta mitt sökande. Särskilt gällde detta för hennes farmors familj där ju känndomen var minimal.

Van berättade att hon läst Vilhelm Mobergs böcker om utvandarna och att när hon läste om hur dessa gick iland i Stillwater så kände hon det som om själv stod där med sin farmor och hennes syskon och undrade vad de måste ha tänkt om att lämna sitt hem och om den långa resan över oceanen. Hon tyckte att han var en underbar författare och ämnade läsa om alla fyra böckerna som en förberedelse för sin resa. Denna var nu planerad att bli av i maj 2001.

Viktig ledtråd funnen

Den 17 oktober kom ett mail med ämnet "Hands are shaking!!!!!!!!!!". Hon skriver att hon fått ett svar från Gustavus Adolphus College i Saint Peter, Minnesota. Brevskrivaren säger att han inte kan finna platserna på sin karta och

namnen är mycket svårslästa. Namnen på personerna går att läsa och deras födelsedatum likaså. Hon börjar med att tala om att Nels Peter Swanson var född "Oct. 3, 1839 i Pjätteryd, Kronobergs lan" och att hustrun hette Christina, fast inget efternamn, och att hon var född 14 mars 1839 i "what looks like Joveburg or Jorberge, Kronobergs l.", dottern Olga Charlotta, född 7 februari i "Trahery" samt ytterligare tre barn. Hon lovar att skanna dokumentet och skicka det senare. Men som alla förstär var detta fullt tillräckligt för att kunna gå vidare. Jag beställde alltså husförhörlängd och födelsebok för Pjätteryd och väntade ivrigt på att de skulle anlända. I mitt svar till Van kunde jag tala om att inte nog med att hennes förfäder hade gått i land i Stillwater utan de kom också ifrån Kronobergs län som Karl Oskar och Kristina gjorde i boken!

Två dagar senare kom det skannade dokumentet med ett beklagande att kvaliteten inte var så bra men att hon skulle skicka kopior med vanlig post. Efter att ha läst över dokumentet öppnade jag det med mitt fotoprogram. Först såg det eländigt ut men efter tre stegs zoomning så var det fullt läsbart. Jag kunde då se att de tre sist födda var födda i Hamneda och mer behövdes ju egentligen inte för att få reda på hur familjen såg ut strax före emigrationen. Beställning till SVAR av dopbok och husförhörlängd alltså.

Problem

Mikrokorten för Pjätteryd kom och det var med spänning jag börja-

de leta efter Nils Peter. Det fanns ingen Nils Peter den 3 oktober! Där fanns bara en Nils Peter och han var född i januari och dessutom hette dennes far Anders... En kontroll av åren före och efter gav visserligen ytterligare några Nils Peter men ingen med en far som hette Sven! Detta var ju en besvikelse men jag skrev och talade om att det har hänt mig så förut, t ex att modern fött barnet i föräldrahemmet, som legat i grannförsamlingen. Vi fick nu invänta mikrokorten från Hamneda.

Nu började de av Van beställda uppgifterna att anlända och jag fick ett mail från henne som omtalade att hon fått ett svar som omtalade att Olga Charlottas föräldrar hette Nels Peter Swanson och Christina Anderson.

Gåtans lösning

Korten för Hamneda kom och jag började med födelseboken och fann sonen Anders Erland född i Horn Thorsgård på den uppgivna dagen. Men - fadern var fel! Trodde jag. Modern hette Christina Andersdotter. Men som fader stod en Nils Gustaf Johansson Alm! Så jag letade upp familjen i husförhörlängden och fann Soldaten Nils Gustaf Johansson Alm, född 3 oktober 1839 i Pjätteryd med hustru Christina Andersdotter, född 3 mars 1840 i Qvenneberga följd av dottern Olga Charlotta, född 17 februari 1869 i Traheryd som idag heter Traryd. Vid en kontroll i Pjätteryds födelsebok fann jag nu Nils Gustaf den 7 oktober och hans far hette Johan Svensson. Varför Nils står som född den 7 oktober i födelseboken men i alla följande register i såväl

CHURCH			
NAME		BORN AND BAPTIZED	
		WEEK.	WHERE.
X	Nels Peter Swanson	Oct. 3. 1839	Jorzing, Hron. län
X	h. w. Christina	Nov 19 1840	Jorzing, Hron. län
X	d. Olga Christensen	1868 3/4	Brooklyn, p. 36. t.
X	s. Charles		Hanover
X	s. (Nels) Eschbacher	1873 7/1	Hanover
X	d. Josiah Augustus	1876 7/1	"
	d. Clara	1882 7/1	St. Louis, Mo.
	d. Sigrid	1884 9/4	"
	d. Anna Maria	18 1/2 - 86	"

Ur kyrkbok i USA.

Sverige som i USA den 3 oktober är vi väl aldrig reda på. Men namnförändringen berodde förmodligen på att han tyckte att Peter var ett bättre namn än Gustaf i USA. Dessutom hade man inte seden med patronymikon där och hans far hette ju Svensson! Alm var ju soldatnamnet och hörde till torpet. Så Nils Gustaf Johansson ändrades alltså till det mer amerikanska Nels Peter Swanson! Vad beträffar Christinas födelsesocken som uppfattades som Jorveburg eller Jorberge så visade det sig vid närmare studie att det står Jorzingberga. Så har det uppfattats av de utvandrare. I själva verket hette socknen Hjortsberga. Enligt födelseboken var hon född i Kvenneberga socken men denna socken lades vid den tiden samman med Hjortsberga.

Informationsöverföring

Jag var nu fångad av sökandet och började få svårt att förklara för Van hur de olika personerna var relaterade till varandra. I samband med en annan forskning hade jag fått en fil översänd som eventuellt skulle vara en PAF-fil. Så jag laddade ner PAF som ju är ett gratisprogram som mormonerna skänker bort. Jag föreslog därför Van att hon skulle ladda ner detta program och gav henne adressen till webbsidan där man gör det. Därefter satte jag igång och registrerade mina

fynd i PAF och sände över filen till Van med e-posten. I fortsättningen registrerade jag alla fynd i PAF och skickade de nya versionerna med e-post till Van. Min tanke var att gå så långt bakåt i tiden som möjligt.

Nu levande släkting

Målet var förstås också att hitta någon nutida släkting men att göra detta genom att följa alla tänkbara linjer skulle bli alldeles för arbetsamt. Därför letade jag på Internet upp en hembygdsförening i det aktuella området och frågade om det fanns någon lokal släktforskarförening där man kunde efterlysa eventuella avkomlingar till Christinas syskon. Hon var nämligen ett av åtta syskon. Jag fick ett vänligt svar den 19 november med erbjudande att jag kunde få in en efterlysning i julnumret av KGF-Nytt om jag agerade snabbt. Dagen efter fick jag iväg en efterlysning.

Bara drygt en vecka efter att jag skickat iväg min efterlysning till KGF-Nytt kom i ett mail från Van bland annat följande försiktiga fråga: "Do you think there is any way one could ever find out if they have any living relatives in Sweden who did not come to the States with the rest of them...". Och jag kunde då svara att jag redan börjat försöka göra just detta. I samma mail berättade hon att börjat förbereda julen i sitt hem där barn och barnbarn bru-

kar samlas för julfirande. Hon skrev att hon är en stor beundrare av Carl Larsson och att hon hämtar idéer från de tavlor han målat med julfirande som motiv. Lite senare meddelade hon att hon nu fått tag på alla fyra delarna av Vilhelm Mobergs utvandrarböcker och börjat läsa dem.

Kontakt

Efter nästan precis en månad fick jag ett telefonsamtal från Rune Johansson i Rydaholm, som hade läst min efterlysning i tidningen han fått dagen innan. Han sade sig inte vara släkt men hade ändå en imponerande kännedom om berörda personer. Rune gav mig namn och telefonnummer till två släktingar, Ingemar Fenander i Uddevalla och Göran Alexandersson i Alvesta. Ett par dagar senare kom dessutom ett brev med ytterligare upplysningar. Jag ringde till Ingemar Fenander som var mycket tillmötesgående och översände två olika utdrag som gällde Vans släkt. Han var släkt på mycket långt håll. Listorna sträckte sig inte ända till våra dagar men det framgick tydligt att det måste finnas ett mycket stort antal nu levande släktingar till Van både i Småland och annorstädes. PAF-filen utökades avsevärt!

En vecka efter brevet från Rune Johansson, den 28 december, kom ett mail från Göran Alexandersson, som inte lyckats nå mig per telefon. I detta fanns också mer upplysningar om slakten. Jag ringde upp honom och vi hade ett trevligt samtal och kom överens att hålla kontakt. Han fick också Vans epostadress och skulle kontakta henne. Hans mor och Van är fyrmänningar.

Kompletteringar

På Lucia kom ett mail från Van som berättade att hon hittat ett gammalt papper där hennes farfars far, Per Andersson, skrivit ner uppgifter om släktingar. Där hade han bland annat skrivit att hans far hette Anders Andersson! Han nämnde där också sin halvbror. Van skulle skanna papperet och sända över det och några dagar senare kom det. Där fanns uppgifter om Per Anderssons barn och deras makar samt ett antal andra släktingar på den amerikanska sidan. Det intressantaste var de tre sista raderna där han gav namnet på sin far och sin halvbror

samt omtalade att han blivit föräldralös som ung och adopterats av häradsdomaren Per Persson i Gammalhyttan.

Data stämde med det jag funnit i husförhörslängderna. Fast där stod inget om adoption, vilket i och för sig inte är förvånande eftersom adoption i dagens mening inte infördes förrän i början av 1900-talet.

I svaret på detta talade jag också om att jag talat med en nu levande släkting till henne och gav henne e-postadressen till Göran Alexandersson. Om någon människa blivit

ordföranden Britt-Marie Lundell. Jag ringde alltså upp och Britt-Marie svarade och när jag talat om mitt ärende så sade hon: "Jag har datorn framför mig och den är igång. Ge mig ett namn så skall jag se om den personen finns i mitt register." Jag nämnde Britta Stina Olsdotter. Britt-Marie ursäktade sig att det tog en stund eftersom hade många personer registrerade. "Hur många?" frågade jag "42.000" svarade hon! Inte konstigt att det tog tid. Men goda chanser för träff med så många, tänkte jag. Och det var

Efter ett par dagar kom mail där Van berättade att hon både mailat och fått svar från Britt-Marie. Alltså var även den kontakten etablerad.

Just i de dagarna hade jag ett ärende till Landsarkivet och passade än en gång på att titta i Emigrant-CDn. Den här gången fann jag Per Andersson med hela hans familj och fick också reda på att resmålet var Fargo i North Dakota, precis på gränsen till Minnesota. Van hade vid några tillfällen undrat över vart emigranterna rest. Här var alltså svaret beträffande den ena familjen.

Sverigeresan planeras

Van bad att vi skulle fortsätta att hålla kontakt och eftersom jag hade blivit en slags sambandscentral och vi dessutom vid sidan av det rent genealogiska dryftat mer personliga saker kände både min fru och jag det som att vi var gamla vänner och att det skulle vara trevligt att veta vad det hela skulle utmynna i. Vi erbjöd henne därför att komma till oss ett par dagar som första stopp på resan, dels för att komma över sin jetlag och dels för att visa henne järnvägsstationen, Sillgatan och hamnen i Göteborg, alltså den väg Per Andersson måste ha tagit på sin väg till Amerika.

Vans planering inför Sverige var nu i full gång. Förutom att träffa släkt ville hon också komma till Sundborn samt se Vasamuseet. Frågor kom om man kunde använda amerikanska hårtorkar här och om hur varma kläder som behövdes. Eftersom hon berättade att hon har en dalahäst hade jag talat jag om att Nusnäs inte ligger så långt från Sundborn. Nusnäs fanns nu på önskelistan liksom Stockholms slott. Frågor om avstånd mellan de olika platserna kom också. Jag skannade kartor och avståndstabeller och sände över.

Det var därför uppskakande även för oss när vi på TV hörde om den kraftiga jordbävningen, 6,5 på Richterskalan, i Seattle den 28 februari. Tack och lov för e-post. Knappt hade vi hört det på nyheter och jag startat PCn för att skicka ett mail och fråga hur det gått så kom ett ingående från Van, adresserat till alla hennes bekanta, där hon talade om att hon och alla i hennes familj var välbehållna.

Van vid Packhusplatsen.

lycklig så var det Van!

Efter ett par dagar fick jag ett mail från Van där hon berättade att hon skickat ett mail till Göran Alexandersson. Och på nyårsafton kom en nyårshälsning från henne där hon bland annat talade om att hon fått mail tillbaka från Göran. Nu var alltså kontakten etablerad med Smålandsgrenen av hennes rötter i Sverige.

Kontakt i Nora

Under hela tiden hade jag också samlat information om Noragrenen och tyckte mig inte ha så mycket mer att finna där. Efter alla helgerna började jag istället tänka på att spåra upp någon nu levande släkting även i denna grenen. Kronobergs genealogiska Förenings tidning hade ju varit ett bra sätt att finna släkt. Vad kunde finnas i Noraområdet? Jag hade en lista över släktforskarföreningar i Sverige och tog fram den. Där fann jag Nora släktforsarklubb och telefonnumret till

riktigt. "Jag har Britta Stina här, då är jag släkt med henne!" sade Britt-Marie. Ibland har man tur! Den gemensamma anan var visserligen ytterligare några generationer bakåt men ändå.

Redan nästa dag kom ett mail där hon visade Britta Stinas anor bakåt till Vans och Britt-Maries gemensamma ana och sedan ner i generationerna till Britt-Marie. Dessutom fanns det en bilaga med Britta Stinas alla anor bakåt till början av 1600-talet för vissa personer. Britt-Marie sade också att hon skulle försöka finna någon person som var närmare Van i släktskap. Detta kunde naturligtvis ta tid eftersom det brukar bli svårare att följa personer när man kommer in på 1900-talet och det dessutom har hunnit bli många personer att följa. Rapport till Van med informationen om hur hon var släkt med Britt-Marie och även e-postadressen till henne avgick och svar med glädjetrynningar kom omgående.

Van med dottern Nancy.

Oväntad händelse

Den 4 mars kom ett mail från Britt-Marie som jag citerar:

"Vill bara berätta vad som hände när jag var till Lindesberg på Anbytdag i går.

Vi var ca 30-35 släktforskare, som träffats för att "byta" anor och prata släktforskning. Alldeles innan vi skulle gå och äta lunch, kom en dam in i det rummet, där jag befann mig, och jag hörde att hon frågade en av mina släktforskarkollegor om hon kände till något om Noras och Vikers församlingar. Jag gick bort till henne och talade om att jag hade en del. Hon var allra mest intresserad av Vikers församling. Eftersom vi just skulle gå iväg på lunch, som var beställd åt oss till kl. 12.00, så visade jag henne att jag hade listor, både för Nora Bergsförsamling, Nora stadsförsamling och Viker, där hon kunde leta och se om hon hittade något, som var intressant för henne, och i så fall skriva en lapp med sitt namn och adress och vad hon var intresserad av, så skulle jag kontakta henne senare. Jag hann inte ens få på mig ytterkläderna, förrän hon kom rusande och sa att hon hittat alla sina Svenssons. Vi var tvungna att skynda oss om vi skulle få någon lunch, men jag hann i alla fall att väldigt snabbt tala om för henne, att jag höll på och sökte efter släkt till en dam i Amerika, som skall komma hit i maj, och som är släkt med samma Svensson-familj, som hon just hittat i mina listor.

När jag kom tillbaka efter lunchen låg ett meddelande från henne och väntade på mig. Hon heter Ethel Nord (är född 1943) och är

bosatt i Lindesberg. Hennes farfar, Karl Viktor Emanuel Svensson (bytte senare efternamn till Dalqvist), född 1881-01-20, var sonson till Brita Stina Olsdotters bror Sven Olsson, f 1822-10-07. När jag kom hem från Lindesberg i går eftermiddag ringde jag upp Ethel Nord, och vi pratade en bra stund. Hennes farfar Karl flyttade från Nora och blev bosatt i Nordmark (S), där han avled 1950, så det är inte alls säkert att jag hittat rätt på henne, om hon inte dykt upp på anbytarträffen. Hon har alldeles nyss börjat med släktforskning och går f n på en släktforskarkurs, och kursledaren hade sagt till deltagarna i kursen att de gärna fick titta in på anbytarträffen en stund, om de ville. När jag åkte hemifrån i går morse hade jag ingen aning om att det i Lindesberg fanns en dam som hette Ethel Nord, men helt plötsligt står hon där framför mig, och sedan visar det sig dessutom att hon är släkt med Evangeline. Man kan ju knappast tro att det är sant. Vi har kommit överens om att träffas så snart som möjligt, och hon bad mig att hälsa så mycket till Van. Jag skickade ett mail till Van i går kväll och berättade om hennes nya släkting, och i dag har jag fått två mail från henne. Hon är mycket glad."

Snart efteråt hade Ethel Nord också upprättat kontakt med Van och nu var bollen verkligen i rullning.

Det återstår egentligen bara att tillägga att Van fick sällskap på sin resa av sin dotter och att deras uppehåll i Sverige blev mycket lyckat enligt vad de själva har sagt men också enligt vad både Göran och Britt-Marie har berättat.

Boktips

Studentlitteratur AB ger ut en lättläst och lärorik bok om dataprogrammet Photoshop. Titeln är **Lär dig Photoshop 5.5**. Även om man har en annan version av programmet har man glädje av boken. De skriver själva så här om boken: "Lär dig Photoshop 5.5 passar dig oavsett om du är nybörjare inom bildbehandling eller om du vill befästa dina kunskaper och lära dig mer. Du får bl.a. den kunskap du behöver för att reparera ett gammalt slitet släktfoto, göra ett fotomontage och skapa bilder för webben. Du lär dig från grunden genom ett stort antal övningar varvat med pedagogiska och instruktiva teoriavsnitt. På medföljande cd-romskiva finns ett stort antal övningsbilder med tillhörande facitfiler. Boken fungerar utmärkt för självstudier".

På deras hemsida

www.studentlitteratur.se/lundahls kan du läsa mer och beställa den. Boken kostar kr 315,- inkl. moms + frakt mot faktura.

Tidningstips

PC hemma är en mycket bra tidning för den som har dator. Den kostar kr 59,50 /nr och går att prenumerera på. Deras medföljande CD innehåller alltid bra program, både de som är gratis och de som man kan prova på i t.ex 30 dagar. Det som finns på deras CD är mycket enkelt att ladda ner i sin dator och deras instruktioner är lätta att följa om man behöver använda sig av dem. I numret 2001-08 finns mycket om bildbehandling i datorer. Så här skriver de själva om numret: "Stor bildspecial! Allt om hur digitala bilder i din pc fungerar. Lär dig digital bildbehandling och hur du får bättre bilder i datorn. Du hittar också flera program att prova på månadens cd". Läs mer om tidningen på tidningens hemsida www.pchemma.se. Där finns också information om vad innehållet är i deras tidigare utgivna nummer. Det går att köpa tidigare utgivna nummer, via länkar på hemsidan. Adressen är www.medstroms.net/shop som står för Medströms Dataförlag AB

CBn

Upphovsrätt - viktigt att iakttaga

Sveriges Släktforskarförbund

Hämtad från informationsblad som deltagarna fick på Redaktörskursen i Borås.

Upphovsrätt, vad är det?

Upphovsrätt innebär att endast den som skapar ett verk, litterärt, konstnärligt, musikaliskt etc., har rätten att förfoga över verket. Det är också möjligt att överlåta sin upphovsrätt till annan genom försäljning eller gåva. Verket får inte offentliggöras i kränkande form eller sammanhang. Upphovsmannens namn skall alltid nämnas, och verket får inte ändras. Med litterärt menas i dessa sammanhang även vetenskapliga verk, uppsatser, protokoll, tidningsartiklar etc.

Hur registrerar man upphovsrätt?

Den registreras inte, den uppstår när verket skapats. Det spelar ingen roll om det finns copyright © eller inte, verket har ändå upphovsrättsskydd.

Har allt upphovsrätt?

Det fordras att verket har självständig karaktär, och inte enbart är en uppräknings-, avskrivning ur något källmaterial. För släktforskare torde t.ex. en ordagrann avskrift ur en dombok inte medföra upphovsrätt, medan däremot en omskrivning till modernt språk gör det, då det i senare fallet är en självständig bearbetning.

Hur länge gäller upphovsrätten?

Den gäller intill 70 år efter upphovsmannens död. Detta gäller alla litterära eller konstnärliga verk.

Var hittar jag vem som är rättighetsinnehavare om upphovsmannen är död?

Är det en bok som finns på biblioteken, så får man fråga Sveriges Författarfond i Stockholm. De har hand om biblioteksansättningen och måste därför veta detta. I annat fall får man ägna sig åt lite forskning.

Får man citera utan att fråga upphovsmannen?

Man får citera "i överenskommelse med god sed och i den omfattning som betingas av ändamålet" enligt Upphovsrättslagen. Detta innebär inga stycken, utan en mening eller två.

Vad gör man då man skulle vilja citera mer?

Man får skriva om texten med egna ord, då skapar man ett nytt verk. Trots detta ska man ange varifrån uppgifterna kommer, vanliga källhänvisningar alltså.

Får man låna text och sidor ur Släktforskarhistoriskt Forum?

Ja, det får man, om man tydligt anger att materialet är hämtat ur Forum, och man frågat artikelförfattaren och Släkthistoriskt Forums redaktör. Se insidan av Forums omslag.

Får man låna text och sidor ur andra släktforskartidningar?

Nej, inte utan att fråga vederbörande om lov. Om tillstånd nekats, får man hitta på något annat att fylla sina sidor med.

Får man låna texter och bilder från Internet?

Precis samma regler gäller för Internet som för publikationer.

Får man låna bilder hur som helst?

Nej, samma regler gäller där.

Var kan jag läsa om upphovsrätten?

I t.ex. Fackpressens handbok för mindre redaktioner, av Thelma Kimsjö (1996). På Internet innerhåller Författarförbundets hemsida, www.forfattarforbundet.se mycket nyttig information inklusive själva lagtexten. En sökning på t.ex. Altavista ger också många ingångar till sidor där ämnet behandlas.

Internettips

www.lantmateriet.se

Lantmäteriets information om kartor, fastigheter, lantmäteri och geografiska information och mycket mer.

www.sna.se

Sveriges Nationalatlas beskriver Sverige utifrån fyra huvudområden: Landet, Försörjningen, Människans landskap samt Levnadsförhållanden och livsvillkor. Innehåller också Webbatlas och Ortsregister.

www.ellislandrecords.org

Ellis Islands databas över passagerare som kom till USA via Ellis Island mellan år 1892 och 1924.

www.lexikon.nada.kth.se/skolverket/lexin.shtml

Skoldatanätets lexikon på Internet. Det innehåller bl. a. svensk - engelska, svensk - finska, svensk - grekiska, svensk - spanska lexikonerna är framtagna av Skolverket och ingår i serien Lexin.

Så här använder du datorn till dina fotografier

Av Charlotte Börjesson

Många av oss släktforskare har förmodligen gamla och nya fotografier på släktingar som vi vill delge vår släkt. Det är mycket uppskattat och intressant att visa dem tillsammans med olika släkträd. Artikelserien är gjord för dig, oavsett om du vill visa fotografierna på datorn som de är, använda Internet eller skriva ut dem på papper. Jag ska förklara med enkla ord utan att fördjupa mig i detaljer hur du kan gå tillväga för att använda datorn till dina fotografier. Tips och råd behöver vi alla ha, så jag ska delge dig mina egna erfarenheter också.

Bra att känna till

I del 1 av artikelserien informerar jag grundfakta som är enkel och bra att känna till.

Att få in fotografier i datorn

För att ett fotografi ska kunna användas i en dator måste den vara digital. Det finns olika sätt att få in fotografier i en dator. Med hjälp av en bildläsare även kallad skanner kan du göra det själv. Hos en fotohandlare kan du få dem inlästa på CD. Negativ och diabilder kan fotohandlaren också läsa in på CD. När du framkallar en film kan du även få dem på CD eller diskett. Digital kamera för kommande fotografier har nu blivit ett alternativ att räkna med.

Tänk efter före

När du skannar en bild ska du tänka på vad bilden ska användas till t ex;

- Visas på skärmen och Internet
- Gå att skriva ut på papper

Hur ska du lagra och förvara bilden t ex;

- På hårddisken
- På diskett
- På CD
- På externt lagringsmedia

Det kommer att framgå i artikelserien varför du ska tänka på detta. Hade jag gjort det när jag i början skannade in mina bilder så hade sparat mycket tid med att inte behöva göra om skanningen på många av dem.

Skanner

En skanner omvandlar ett fotografi till digitalt format. En flatbäddsskanner behöver inte vara dyr

Bägge bilderna är sparade som .jpg. Utskriftsstorleken skiljer dem åt, den vänstra är på 1,62x2,03 cm (b x h) och den högra är på 10,80x13,12 cm. För att göra de små fyrkantiga bildpunkterna synliga har bildens storlek gjorts större än bildens befintliga utskriftsstorlek. Den högra har däremot minskat sin utskriftsstorlek. Det går bra att förminska en bild men däremot inte att göra den större än sin utskriftsstorlek vilket är att tänka på vid utskrift på papper.

att köpa. Vissa modeller har även möjlighet att skanna in negativ och diabilder. Med en flatbäddsskanner kan du läsa in upp till A4-format i färg eller svart/vit. De finns även de som klarar A3 men de kostar mer.

En skanners optiska upplösning är avgörande för hur bra bilden blir när den skannas in. Ju högre optisk upplösning desto bättre för att få med detaljer från fotografiet. Optiska upplösningen anges vanligtvis med t. ex 600x1200 dpi.

Interpolerad upplösning anges också för skannern. Den funktionen kallas även för Storlek på bild. Informationen är bra att känna till om du vill göra en bild större. En försämring av bildkvaliteten märks genom att den blir mer oskarp när bilden görs större än den optiska upplösningen. Interpolerad upplös-

ning anges med t. ex 9600x9600 dpi.

Digitala bilder

Digitala bilder lagras i datorn som punktgrafik, även kallat pixelbaserade bilder. I punktgrafik består bilden av ett antal bildpunkter (pixlar) i höjd och sidled. Det är helt enkelt mycket små kvadratiska punkter i olika färger och nyanser.

Upplösning

Det finns Bildupplösning och Skärmupplösning för pixelbaserade bilder.

Bildens upplösningen mäts i antalet pixlar per tum, pixels per inch, ppi. Filstorleken på en bild avgör hur många pixlar den har. Ju högre upplösning desto fler pixlar.

Skärmens upplösning mäts i

antalet punkter per tum, dots per inch, dpi. När du använder en bild i ett fotoprogram, t ex Photoshop, omvandlas bildens pixlar (ppi) till skärmpixlar (dpi). Det får till följd att en bild som har högre upplösning än skärmens upplösning kommer att se större ut än vad den egentligen är.

Bildstorlek

Bildens storlek mäts på olika sätt. Utskriftsstorleken är räknat i centimeter eller millimeter. Det andra är filstorleken, kilobyte (Kb) eller megabyte (Mb) alltså hur stort lagringsutrymme som bilden kräver. Ju högre upplösning desto fler pixlar blir avgörande för storleken på bildens lagringsutrymme.

TIFF (TIF)

Tagged Image File Format, tif. Bilder som skannas in i tif blir i stort sett identiska med originalet. Får du låna en bild som du ska skanna in så välj att skanna in den i tif om du har den möjligheten. En bild i tif kan du sedan spara om till annat format utifrån det användningsområde du ska använda den till och behåller då tif-filen orörd.

JPEG (JPG)

Joint Photographic Experts Group, jpeg, ett filformat som samtidigt har en komprimeringsmetod för bilder. Jpeg-komprimeringen är förstörande då den tar bort information från bilden. När bilden sparas som .jpeg går det att ange hur mycket den ska komprimeras. Ju mer komprimerad bilden är desto mindre blir filstorleken vilket också innebär sämre bildkvalité. Minimal komprimering ger större filer men knappast någon synlig kvalitetsförlust. Spara aldrig om en jpeg-bild igen eftersom den redan är komprimerad vilket då ger ytterligare kvalitetsförsämring. En jpeg-bild användas i första hand för Internet.

BMP

Windows Bitmap, bmp, används som standard i Windows och går att öppna i alla Office-program. Filformatet bmp duger inte för tryck i fyrfärg eller för mer avancerad bildbehandling.

GIF

Graphic Interchange Format, gif ett

filformat som packar ihop bildens information. Komprimeringen förstör inte bilden och ändå blir filstorleken mycket liten. Gif-format används främst på Internet för figurer, går att göra med genomskinlig bakgrund samt animeras. En animerad bild betyder att den är rörlig när du ser den på t. ex Internet. Till en PowerPoint-presentation går det också att använda animerade bilder i.

WinZip

För att spara utrymme kan man använda WinZip för att komprimera filerna så de tar mindre plats. Beroende på vilket filformat filen har komprimeras filen olika i %

Tif	52%
Jpeg	3%
Bmp	48%
Gif	2%

Filerna tif och bmp är inte komprimerade i sig vilket gör att de procentuellt sett komprimeras mer än jpeg och gif.

Programmet WinZip är gratis och kan laddas hem ifrån Internet, www.winzip.com

Skrivare

Beroende på vilken upplösning din skrivare kan skriva ut på t.ex 300 dpi, 600 dpi osv, är avgörande för dig då du ska skriva ut bilden på

papper. Kan din skrivare skriva ut på max 600 dpi blir inte bilden bättre utskriven även om bildens upplösning är på mer än 600 dpi. Här spelar det ingen roll vilket filformat bilden är sparad i. Det betyder, är bilden sparad i en upplösning på 900 dpi så blir utskriften inte bättre än om bildens upplösningen sparats på 600 dpi.

Papper

På marknaden finns det många olika papper att skriva ut sina bilder på. Matta och glatta papper av olika storlekar och tjocklekar. Papper tillverkas för både Inkjetskrivare och Laserjetskrivare. En del papper klarar av båda typer av skrivare. Det finns mängder av olika specialpapper ute i handeln. Många skriftfabrikanter tillverkar sina egna papper. Det brukar framgå på förpackningen av fotopapper vilka skrivare som de rekommenderar och vilken vikt pappret har. Det finns också tillverkare av fotopapper som inte tillverkar skrivare, t ex Svenskt Papper.

En del har även pappersprover som man får gratis och med dessa kan man prova sig fram för att se hur utskrifterna blir.

När bilder ska skrivas ut i samband med utskrift från släktregistri程ningsprogram används vanligtvis vanligt papper som är avsett för sin

Den här bilden kommer att användas i artikelserien som exempel på vad som går att göra med ett gammalt fotografi. Bilden ägs av Charlotte Börjesson.

Dagar för släktforskare

Årets riksstämma för släktforskare hade förlagts till Borås. Var annars? Borås är väl Sveriges mest kända förläggarort. Som vanligt hade man tagit tre dagar i anspråk för att allt skulle hinnas med.

Redaktörskurs

Fredagen den 24 augusti skulle allt förberedas så att utställningar, stämma och föredrag skulle kunna starta direkt på lördagsmorgonen. Men två grupper var i farten redan klockan 10.00 denna dag. Det var ordförandena och redaktörerna, som samlades för att få en duvning inom respektive arbetsområde.

Jag, som tillhörde redaktörsgruppen, gick till Sturesalen där jag träffade Joel Holger från GRS - GöteborgsRegionens Släktforskare - och vår egen Charlotte. Det kändes tryggt att vi var tre göteborgare bland alla andra. Dock visade det sig, att de andra var som vi (givetvis). Synpunkter diskuterades och bemöttes på ett sakligt och intressant sätt. (På ordförandekonferensen representerades Släktdata av Hans Hjortsjö.)

Joel Holger, GRS och Charlotte Börjesson på Redaktörskursen.

Uppläggningsen av kursen, som omfattade sju timmar inklusive lunch och kaffe, svarade Elisabeth Thorsell och Håkan Skogsjö för. Ca 40 deltagare hade hörsammat inbjudan.

Förmiddagen ägnades åt grupp- och arbete kring frågor, som de två ledarna formulerat. Varje grupp skulle under 20 minuter diskutera frågorna, samla synpunkterna och redovisa dem vid återsamlingen. Förbundet sammanställer allt i Aktuellt.

En av grupperna fick frågan "Vad bör man göra för att få sin tidning så lättläst som möjligt?" En annan grupp fick frågan "Vad bör ingå i innehållet i en bra släktforskartidning?"

Några timmar på eftermiddagen ägnades åt den grafiska utformningen (layout) med Tom Juslin från Södra Västerbottens Släktforskare som handledare. På ett kunnigt och inspirerande sätt ledde han oss genom tidskrifternas irrgångar.

Sista timman för dagen visade Håkan Skogsjö hur man kan "manipulera" illustrationer såsom fotografier och annat. Mycket av godo, annat av ondo!

Förbundsstämman

Karl Axel Petri, hovrättspresident, valdes till ordförande för årets stämma. Charlotte Börjesson och Hans Hjortsjö deltog som ombud för Föreningen Släktdata.

Ted Rosvall presenterade och gick igenom verksamhetsberättelsen samt föredrog verksamhetsplanen. Styrelsen fick i uppdrag av stämman att göra ovanstående mer lättläst och förståeligt i fortsättningen. Speciellt gäller det redovisning av det ekonomiska.

I verksamhetsplanen informerade Ted Rosvall om resan till Davenport, Iowa i USA, där den stora släktforskarkonferensen ska hållas 13-15 september. Direktkontakt via Internet planeras med forskare hem-

Nils Marelius, sitter snett bakom Charlotte Börjesson och Hans Hjortsjö på stämman

ma i Sverige under dagarna som kan hjälpa till att ta fram uppgifter. Digitalisering av Ella Heckschers arkivet är mycket omfattande och arbetet fortgår, eventuellt kan det vara färdigt år 2003. Förhoppningsvis ska materialet ges ut på CD.

Valberedningens sammankallande Krister Lagersvärd berättade om hur valberedningen arbetat och förklarade valberedningens förslag om förnyelse och förnyring av styrelsen. Ordet lämnades fritt och många ombud gick upp på podiet för att säga sin mening.

Ted Rosvall läser upp namnen i tur och ordning som ombuden ska lägga sina röstsedlar till Karl Axel Petri. En portfölj fick användas som "valurna".

På frågan om att utöka antalet ledamöter avrådde Ted Rosvall det då det blir betydligt svårare att komma till tals för var och en. Nuvarande tio stycken plus ordförande samt de anställda är ändå ganska många som ska hinna säga sitt under styrelsemöten. Beslutet blev att det skulle vara oförändrat antal ledamöter i styrelsen.

När det var dags för röstning av ledamöter till styrelsen blev votering begärd, och slutna omröstning fick göras. Tidsmässigt tog detta lång tid men en bensträckare och frisk luft var välbehövlig då lokalen var mycket varm. Det blev trots allt valberedningens förslag som fick flest röster.

Britt Hagman, gravstensinventerare, avtackas efter många givande år i styrelsen av Ted Rosvall.

Under året har styrelsen utsett värd för stämman år 2003 som haft lite problem med att välja mellan Ronneby och Östersund. Båda förslagen var så bra att man beslutade att, istället för som vanligt, endast välja för ett år i taget, bestämde sig för två år. Beslutet blev att Ronneby har stämman för år 2003 och Östersund år 2004.

Det nyinrättade Arkiv- och biblioteksprisets vinnare avslöjades av Ted Rosvall. Det är pris för det arkiv och det bibliotek som ur släktforskar synvinkel varit bäst. Malmö Stadsarkiv vann arkivpriset och Skellefteå museum, med museibibliotek, vann bibliotekspriset. Priserna delas ut på årets Bok och Biblioteksmässa i Göteborg den 13 - 16 september.

Cirkelledarkonferens

Konferensen för cirkelledare på lördagen omfattade endast två timmar. De fasta programpunkterna var väl valda men omfattade alldeles för kort tid. Konferensen leddes av Gunvor Hjærtström och Ragnar For-

Martin Pehrsson, som bidrar med många av Släktdatas registerfiler, sampråkar med Allan Palmgren och Björn Bergdahl vid vår monter.

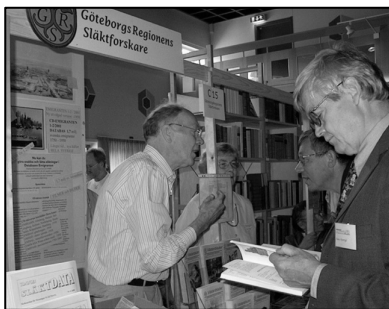
nö. Ca 30 deltagare hade kommit till konferensen.

Märit Färnlöfs redogörelse för hur Svar skall möta "cirkelforskarnas" krav på att kunna få sin kortleverans inom en vecka möttes med positiva reaktioner. Den nya blanketten visas i detta nummer av Tidningen Släktdata. Det är meningen att cirkeldeltagare får av cirkelledaren den speciella blanketten, som på Svar skall behandlas i "gräddfil". Detta är utmärkt.

Förbundets nya sekreterare Gunvor Hjærtström gav oss senaste nytt från förbundet.

Nils Marelus, Uddevalla, gav oss en kort men innehållsrik information om register och kyrkobokföringshistorik.

Eva Johansson från Kristianstad presenterade sin nya lärobok i släktforskning. Om boken blir en konkurrent till Släktforska Steg För Steg får framtiden utvisa. Vissa synpunkter kunde jag direkt meddela Eva, och dessa lovade hon att beakta vid nästa upplaga.

Hans Hjortsjö läser intresserat i en bok. Joel och Karin Holger i GRS

Grupparbetet kring fortsättningskurser i släktforskning blev inte det "lyft" som jag önskat. Det visad sig att alla cirkeldeltagarna är lika vilsna inför fortsättningskurser. Till slut enades man om att det bäs-

ta är att lägga upp en kurs över två terminer med t.ex. Släktforska Steg För Steg. Den första terminen bör då bli grundkursen (nybörjare) och den andra bli fortsättningskursen. Detta i avvaktan på att Per Clemenssons Fortsättningskurs blir klar.

Emigrantforskningen

Anna-Lena Hultman berättade och gav oss besökare många tips när det gäller emigrantforskning.

Det var inte ovanligt att en emi-

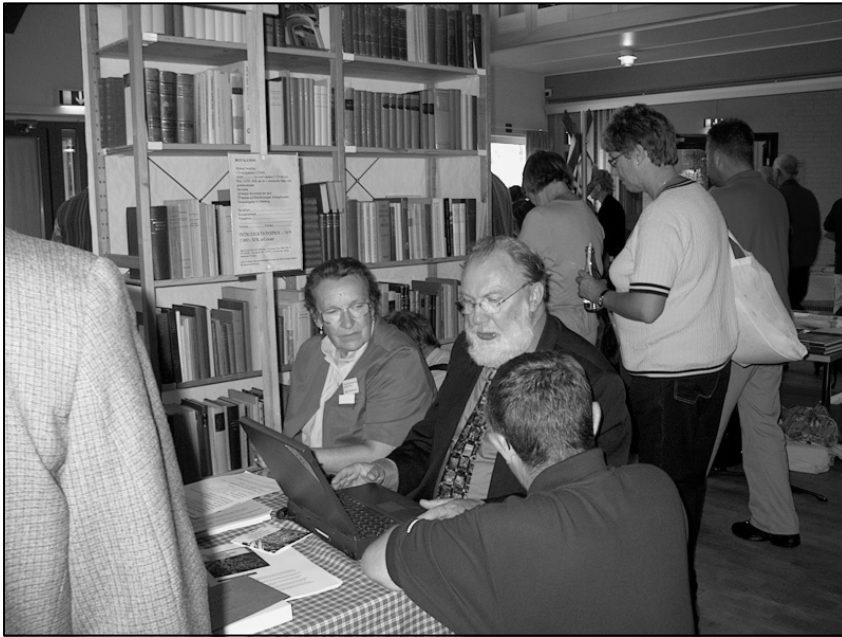
En besökare och Per Liljeström samtalar i vår monter.

grant antog och reste under ett annat namn när man gick ombord på ett fartyg. Vanligast var att efternamnet ändrades framför allt om man hade stavning som innehöll å, ä, ö. Detta kan göra att det blir lite svårare att göra sina efterforskningar men det kan samtidigt bli desto roligare när man hittar rätt.

Ofta emigrerade man från samma by eller ort och följdes åt till samma ställe. Det kan vara bra att tänka på om man inte vet eller hittar den person man forskar efter.

Gamla brev och kuvert med uppgifter om namn och adresser kan vara till god användning.

Per Clemensson beskrev på ett roande sett hur arbetet med den nya emigrantskivan varit. Den är som sagt efterlängtd av många.

Inger och Per Clemensson, GRS visar den nya emigrantskivan.

Utställningarna

Arrangörerna hade lyckats få de många utställarna väl samlade utan att det blev för trångt. Det är klart att vid vissa tidpunkter, då inga föreläsningar, förhandlingar eller luncher pågick, då blev det "förstopp-ning" på vissa håll i utställningslokalerna.

Borås kulturchef, Tommy Olsson höll invigningsstalet.

Vädrets makter var med oss hela helgen, så vi kunde ha många stora dörrar öppna, och därmed upplevde vi klimatet i utställningslokalen som gott.

Visst var det roligt att strosa omkring bland gamla och nya vänner, lyssna på argument av olika

slag, titta på nya och gamla böcker. För att inte tala om alla nya CD-skivor med program, register och gud vet allt som kan konserveras på dator.

Apropå gamla böcker lyckades jag bli av med fem böcker till ett för mig mycket bra pris. Jag förutsätter att bokhandlaren inte bjöd något överpris, utan att han tjänar en slant på affären. Då är vi båda nöjda! För att inte tala om hustrun, som gladdes över att några böcker försvann ur bostadens bokhylla.

Släktdata hade gemensam monter med GRS - GöteborgsRegionens Släktforskare - och detta var ett lyckodrag, då vi på olika sätt kunde hjälpa varandra.

Demonstrationer

GRS kunde som nyhet presentera den nya emigrantskivan, som vi väntat på ganska länge nu. Det var Per Clemensson och hans hustru Inger som demonstrerade skivan för hugade spekulanter och andra "förvetna". Detta var mycket uppskattat, men minst lika uppskattat var att Släktdatas manskap visade föreningens registerfiler. På CD-skivan finns alla registerfilerna dels som textfiler för att användas på andra program, dels som registerfiler för Q&A. Den som vill utnyttja alla möjligheter skall naturligtvis använda Q&A. Sökfunktionen i detta program är fantastisk. Och programmet följer med på CD-skivan. Det var mycket värt att Allan Palmgren var med. Många besö-

kare kom för att få träffa honom.

De som återfann sina emigranter hos Inger och Per var nog lika glada som de som, i Släktdatas filer, hittade föräldrarna till en man. Och dessutom fann sju eller åtta syskon till mannen.

Referaten från:

Förbundsstämman och Emigrantforskning av **Charlotte Börjesson.**

Redaktörskurs, Cirkelledarkonferens, Utställningarna och Demonstrationer av **Per Liljeström**

Bilderna är tagna av Charlotte Börjesson och Per Liljeström

ı

Rättelser i register

Dan Sellman fäste vår uppmärksamhet på några notiser, som han hade anledning tro vara felaktiga. Registermakaren har därför kontrollerat på mikrokorten och funnit att Dan hade rätt.

Den som innan 2001-08-07 fått vår CD, eller laddat ner födelseregistren för Grebbestad och Svenneby, bör införa följande rättelser:

GREBB-F1

Löpnr 1960.

Far skall vara hemmansägaren i Kalfvön, Johan Osvald Gustavsson och mor skall vara Elvira Naemi Nordblom.

Löpnr 1963.

Far skall vara sjömannen i Kuseröd västra, Allan Viktor Karlström och mor skall vara Olga Teresia Johanson.

SVNNB-F1

Löpnr 10540.

Barnets namn skall vara Karl Rudolf.

Rättelse av bildtext

I Tidningen Släktdata nr 2 i år, har ett stavfel upptäckts på sidan 5. Det gäller bilden "Visingsborg på Erik Dahlbergs tid" och var den är hämtad från. Rätt namn ska vara Ur Suecia Antiqua.

Nya register i Släktdatas arkiv

Sedan förra numret av tidningen trycktes har de nedan förtecknade registren blivit klara.

Antalet poster i våra register har därmed ökat till över 771.000.

Vi tackar alla registermakare!

Församling	Län	Bok	Antal Period	Antal tot.	nya	Registrerat av	Filnamn	SCB- kod	Anm
Angered	O	Födda	1845-1920	3.033	3.033	Rolf Eknefelt	ANGRE-F1	148026	
Hällum	R	Döda	1667-1920	436	436	Martin Pehrson	HALUM-D1	166006	
Hällum	R	Födda	1667-1920	834	834	Martin Pehrson	HALUM-F1	166006	
Hällum	R	Vigda	1667-1920	152	152	Martin Pehrson	HALUM-V1	166006	
Långelanda	O	Döda	1688-1800	1.583	1.583	R.Arvidsson. P-Å.Olsson	LANLA-D1	142104	
Långelanda	O	Vigda	1688-1800	583	583	R.Arvidss. P-Å Olsson	LANLA-V1	142104	
Malmö	O	Födda	1909-1930	703	15	H Andersson+L-G Mattsson	MAMON-F3	142702	1)
Norum, Askerön	O	Döda	1690-1840	213	213	Kim Weddmark Olsson	NOASK-D1	141502	
Norum, Askerön	O	Födda	1690-1855	370	49	A Palmgren+Kim Weddmark	NOASK-F2	141502	2)
Norum, Askerön	O	Vigda	1690-1840	94	94	Kim Weddmark Olsson	NOASK-V1	141502	
Stenkyrka	O	Döda	1779-1849	4.444	4.444	Marit Karlsson	STNKO-D1	141902	
Tanum	O	Födda	1719-1766	4.689	4.689	Henny Ångemark	TANUM-F1	143572	
Tanum	O	Födda	1898-1920	2.013	2.013	Ingemar Lantz	TANUM-F2	143572	
Vänersborg	P	Döda	1776-1920	14.911	3.219	(se dokum.posten)	VANBG-D6	158001	3)
Vänersnäs	P	Födda	1816-1920	3.439	2.919	Kerstin Johansson	VANEN-F2	158007	4)
Önum	R	Döda	1688-1920	966	966	Martin Pehrson	ONUM-D1	166008	
Önum	R	Födda	1688-1920	1.747	1.747	Martin Pehrson	ONUM-F1	166008	
Önum	R	Vigda	1688-1920	373	373	Martin Pehrson	ONUM-V1	166008	
Summa:				40.583	27.362				

- 1) Inkl. tidigare distr. MAMON-F1 3) Inkl. tidigare distr. VANBG-D5
 2) Ersätter tidig. distr. NORASK-F 4) Inkl. tidigare distr. VANEN-F1

Släktdatas register kan man få på tre sätt:

INTERNET

Man kan söka i och ladda ner registren från vår hemsida:

<http://www.slaktdata.org>

DISKETT eller CD-SKIVA

Register på diskett kostar 5:- /st + porto.

Register plus registerprogrammet QA (inkl. en liten manual) på en CD-skiva kostar 65:- inkl. porto.

Vänd dig till

Allan Palmgren, Kringalles väg 24C, 443 34 Lerum, tel 0302-12089,

E-post adress: **allan.palmgren@mailbox.swipnet.se**

OBS!

Det finns **fel** i nästan alla register. Se därför själv efter vad som står i boken eller på mikrokortet!

Ett register är endast en förteckning över punkter i boken, avsedd att underlätta vidare sökning.

AIP

Avsändare: Föreningen Släktdata, Nedergårdsgatan 18, 416 54 Göteborg

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning
återsändes försändelsen med
den nya adressen angiven.

Välkommen till Föreningen Släktdatas

Årsmöte

Lördagen den 13 oktober kl. 11.00
på IOGT-NTOs Nordengården, Stockholmsgatan 16, Göteborg.

Program

Charlotte Börjesson visar bilder och berättar från resan till
Davenport, Iowa och Rockford, Illinois i USA.

Presentation av nya Emigrantskivan.

Välkommen till ett trevligt möte med servering
som föreningen bjuder på.

Föreningen Släktdatas medlemmar hälsas välkomna till GöteborgsRegionens Släktforskares medlemsmöten.

Torsdagen 18 oktober Stadsbibliotekets Hörsal i Göteborg
Vid Götaplatsen kl. 18.30
Föredrag av universitetslektor **Elsa-Brita Grage** om "Sahlgrenska familjen".
Entré 20:- kronor.
Ingen anmälan erfordras.

Måndagen 19 november Höstmöte
Erik Dahlbergsgatan 36 B, Göteborg, kl. 18.30.
Föredrag av 1:e arkivarie **Per Clemensson** om "Källor till
Göteborgs personhistoria".
Entré 45:- kronor inkl. kaffeservering.
Anmälan senast den 15 november.

Anmälan till respektive aktivitet görs till Stina, tfn 031-25 75 55 eller Karin, tfn. 031-40 85 20